

Injustering av värmen ger jämnare temperatur för boende och sparar kostnader för ägare

Aktea har genomfört värmeinjustering med lågflödesmetoden i flera fastigheter hos Hyresbostäder i Falköping. Genom att metodiskt justera värmesystemet följt av löpande kontroller i lägenheterna har temperaturskillnader utjämnats. Insatserna har gett både skönare inneklimat och tydliga kostnadsbesparingar.

I höstas lät Falköpings Hyresbostäder AB energikonsulterna Martin Rundqvist och Jennifer Mörck från Aktea besöka närmare 175 lägenheter i deras bestånd för att optimera värmesystemen.

Hyresbostäder ägs av Falköpings kommun och är kommunens största hyresvärd med nära 2000 lägenheter i olika storlek, ålder, standard och läge. Det innebär att de har många olika förutsättningar vad gäller energieffektivisering, där rätt uppvärmning står för en stor del. Bolaget anslöt sig till *Allmännyttans klimatinitiativ 2019*, där 177 bostadsföretag har som mål att vara fossilfria senast år 2030 och minska sin energianvändning med 30 procent.

När boende klagar på värmen

Som hyresvärd får man då och då klagomål från hyresgäster som upplever att de antingen fryser eller svettas i sin lägenhet. När fastighetsköparen skruvar upp den totala

värmen för att någon har det för kallt, väljer andra att vädra ut överskottsvärmen utan att höra av sig om problemet. En del sätter på eget beväg in en värmefläkt, för att reglera sin inomhustemperatur. Oavsett ingrepp, rubbas balansen i hela fastighetens värmesystem.

Många hus slösar energi

Vardagen är fylld av avancerad elektronik, men vardagens värmesystem i form av radiatorer och rördragningar som ska ge värme i flerbostadshus fungerar ofta dåligt.

– Vi ser ofta att man i branschen installerar överdimensionerade anläggningar med onödigt många ventiler där man ändå inte lyckas få balans i systemen. Tyvärr blir resultatet att de slösar med energi, säger Martin Rundqvist, energikonsult på Aktea.

Dels kommer kostnaden på hyran, dels späds växthuseffekten på av extra koldioxidutsläpp vid onödig uppvärmning.

Olika metoder för justering av värmesystem

Injustering av värmesystem är ett delikat ingenjörproblem. Genom injustering och kontroll av värmecentralen samt alla ingående radiatorer, går det faktiskt att jämna ut temperaturskillnader och sänka de totala värmekostnaderna. Men insatsen kräver erfarna tekniker som vet vad de gör.

I stort sett finns det tre vanliga metoder i vårt land; *höglödesmetoden*, där flödet i radiatorerna är högt och värmen in är cirka 45 grader och 35 grader ut, *normalflödesmetoden* med 60 grader in och 40 grader ut, respektive *lågflödesmetoden* där flödet är lågt och värmen kan falla från cirka 80 till 30 grader i radiatorn en kall vinterdag. Av dessa är normalflöde den vanligaste och används som standard.

Fördelar med låglödesmetoden

– Aktea rekommenderade en injustering av värmesystemet enligt *lågflödesmetoden* i vårt fall, berättar Rikard Andersson, Drift- och energitekniker på Falköpings Hyresbostäder. En metod som inte är så utbredd, men ofta visat sig kunna spara 10-20 procent av värmeenergin bara genom injusteringen. Ett injusterat system blir framför allt mer robust.

– För att få ett värmesystem rätt injusterat och praktiskt genomförbart krävs en förståelse för hur en förändring av en variabel påverkar flera andra. Ett smart sätt är därför att begränsa variablerna så långt som möjligt. Det är här

lågflödesmetoden kommer in i bilden, förklarar Martin Rundqvist.

Lågflödesmetoden innebär att man sänker flödet så att tryckförlusterna i rören blir försumbara. Den kräver vissa förutsättningar, såsom typ av rör och rördimensioner, och fungerar inte heller vid enbart bergvärme.

Finjusteringar på alla radiatorventiler

All reglering av flödet sker vid radiatorerna. Martin och hans kollega Jennifer Mörck besökte alla berörda lägenheter i projektet. Förinställningsvärdet på varje radiator bestämdes utefter rummets behov, för att senare finjusteras med hänsyn av rummets temperatur i jämförelse med övriga rum och utrymmen. Efter injustering av husets värmecentral i källaren, kontrollerade de löpande alla ventiler och termostater.

– Vi har redan sett hur temperaturerna blivit jämnare och har planer på att fortsätta med upplägget i fler fastigheter, säger Rikard Andersson.

Vad kan en hyresgäst göra själv?

– Det är ingen bra idé att försöka ge sig på radiatorventilerna själv, men däremot så kan man finjustera temperaturen som vanligt med hjälp av termostaten. Det bästa är att alltid höra av sig till oss om man vill anmärka på värmen, säger Rikard Andersson.

Vill du också få bättre kontroll på din verksamhets energianvändning?

Akteas konsulter är specialister på energieffektivitet, förnybar energi och sund inomhusmiljö i fastigheter och verksamheter. Vi vill hjälpa fler företag att sänka sina energikostnader och bidra till ett bättre klimat.

Kontakta oss idag för att prata om ditt företags förutsättningar och mål. Vilket kontor ligger närmast dig?

KONTAKTA OSS

Hör gärna av dig via vår gemensamma mejladress info@aktea.se. Vill du prata direkt med ett av våra kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö, Umeå eller Uppsala, kan du besöka aktea.se/kontakt.